

TRAFIKKONTORET
EXPLOATERINGSKONTORET
STADSBYGGNADSKONTORET

2011-05-18
TJÄNSTEUTLÅTANDE
DNR T2010-520-03139
DNR E2010-520-01168
DNR SBK 2010-14134-30

Kontaktperson Trafikkontoret
Pia Krensler /Bodil Hammarberg
Telefon: 08-508 26 425

Kontaktperson Exploateringskontoret
Elisabet Elfström
Telefon: 08-508 26 638

Kontaktperson Stadsbyggnadskontoret
Ulrika Egerö
Telefon: 08-508 26 799

Till
Trafik- och renhållningsnämnden
2011-06-16
Exploateringsnämnden
2011-06-16
Stadsbyggnadsnämnden
2011-06-16

Uppdrag att inrätta ett trädråd med en särskild trädchef för Stockholms träd. Svar på skrivelse från allianspartierna i respektive nämnd.

Förslag till beslut

1. Trafik- och renhållningsnämnden, exploateringsnämnden och stadsbyggnadsnämnden ger kontoren i uppdrag att i samverkan med miljöförvaltningen bilda ett trädråd med stadsträdgårdsmästaren som trädchef.
2. Nämnderna ger trädrådet i uppdrag att ta fram riktlinjer för bedömning av skyddsvärda träd samt plan för nyplantering av 15000 träd under mandatperioden.
3. Nämnden överlämnar beslutet till Miljö- och hälsoskyddsnämnden för kännedom.

Magdalena Bosson
trafikkontoret

Krister Schultz
exploateringskontoret

Susanne Lindh
stadsbyggnadskontoret

Sammanfattning

Den politiska majoritetens skrivelse, se bilaga, innebär att ge uppdrag till tre fackförvaltningar att under ledning av en särskild trädchef inrätta ett trädråd som arbetar förvaltningsövergripande med skyddsvärda träd inklusive kommunikationsstrategi, nyplantering av träd i samband med nybyggnation samt andra åtgärder som gynnar träd.

I tjänsteutlåtandet föreslår förvaltningarna att trafik- och renhållningsnämnden, exploateringsnämnden och stadsbyggnadsnämnden uppdrar till kontoren att inrätta ett gemensamt trädråd, ta fram en trädvärderingsmodell, identifiera skyddsvärda träd i Stockholm och bevaka att ett trädregister över planterade träd relaterade till bostadsbyggande upprättas. Beslutet överlämnas till miljö- och hälsoskyddsnämnden för kännedom.

Utlåtande

Skrivelse från M, FP och KD

Den politiska majoriteten har i en skrivelse till trafik- och renhållningsnämnden, exploateringsnämnden och stadsbyggnadsnämnden föreslagit att nämnderna uppdrar åt trafikkontoret, exploateringskontoret och stadsbyggnadskontoret att under ledning av en särskild trädchef för Stockholm, inrätta ett trädråd med olika kompetenser som arbetar förvaltningsövergripande. I skrivelsen föreslås också att:

- Stadsträdgårdsmästarens ansvar utökas till att vara stadens trädchef
- I samband med nybyggnation ska en plan för nyplantering av träd upprättas.
- Rådet ska med utgångspunkt i Naturvårdsverkets riktlinjer utarbeta en för Stockholms stad adekvat och tillämpbar definition av vad som ska anses som särskilt skyddsvärda träd.
- Skyddsvärda träd ska markeras i detaljplaner.
- Trädvårdsplaner ska upprättas för skyddsvärda träd.
- Det ska vara lätt att ta del av var värdefulla träd finns. På stadens hemsida ska det finnas kartor och upplysning om var trädfällningsförbud råder.

Bakgrund och syfte

Stockholm har ett stort antal värdefulla träd. De kan vara skyddsvärda ur flera olika aspekter såsom historiska, ekologiska, landskapsmässiga och/eller sociala. Stockholmarna är också måna om sina träd och värderar dem högt. Det är därför viktigt att så långt möjligt bevara dessa träd, såväl i samband med förändringar i markanvändning som genom rätt vård och skötsel.

De värdefulla träden står till stor del på stadens mark, men många finns också på statlig eller privat mark. Frågan om i vilken utsträckning och hur träd ska skyddas på mark som staden inte råår över behöver behandlas särskilt men samtidigt integreras i planeringen av det offentliga rummet.

Naturvårdsverket har i sitt åtgärdsprogram för särskilt skyddsvärda träd föreslagit att varje kommun ska ha ett trädråd med expertkompetens senast 2011.

I samband med nybyggnation av bostäder har kommunfullmäktige beslutat att satsa på omfattande nyplantering, ett träd för varje ny lägenhet som byggs, vilket innebär 15 000 nya träd under mandatperioden. En växande stad mot 2030 skapar ett stort behov av omsorg och utveckling av den gröna och sunda staden. Ett av trädrådets ansvarsområden skulle vara att även medverka i planeringen för trädplantering enligt KF:s beslut.

Förutom att träd bidrar till stadens attraktivitet och rika växt och djurliv har de också en viktig funktion för folkhälsan och klimatanpassningen i en tät stad. Träden:

- binder stoft och andra luftföroreningar
- minskar belastningen på dagvattenrecipienterna
- ökar infiltrationen och rening av dagvatten i befintlig miljö
- främjar grundvattennivåerna
- minskar belastningen på dagvattenledningssystemet

Trädrådets sammansättning

Trädrådet föreslås få en starkt rådgivande roll och ska arbeta som en resurs för stadens samtliga förvaltningar. I trädrådet bör förutom landskaps- och planeringskompetens även trädexpertis ingå. Därför föreslås att trafikkontoret, exploateringskontoret och stadsbyggnadskontoret ingår i rådet, i utökad samverkan med miljöförvaltningen. Huvudansvar och budget för trädrådets igångsättning och utvecklingsfas bör ligga på trafikkontoret. Trädrådet bör på olika sätt bedriva en nära dialog bl.a. med stadsdelsförvaltningarna.

Trädrådets mål och arbetssätt

Skyddsvärda träd

- Utifrån Naturvårdsverkets riktlinjer ta fram definition för trädvärdering enligt en Stockholmsmodell.

I detaljplaner bör förbud mot att fälla skyddsvärda träd skrivas in, liksom förbud mot andra åtgärder som allvarligt kan skada träden. Redan idag regleras och skyddas särskilt värdefulla träd i detaljplan och i stadsbyggnadskontorets planarbete vägs detta mot andra intressen. Detaljplanebestämmelserna bör sedan följas upp med vitesbelopp på träden under byggnation, vilket kan regleras i t.ex. exploateringsavtal med staden.

I vissa prioriterade områden och för vissa särskilt värdefulla träd bör bevarandebestämmelser införas som tilläggsbestämmelser till befintliga detaljplaner, vilket innebär behov av resurser för inventering och utökad planarbete. Det kan handla om träd i Nationalstadsparken, mycket gamla ekar och tallar eller särskilt viktiga grupper av träd. Vid behov kan även en viss skötsel av de skyddsvärda träden påbjudas i detaljplan. På trafikkontoret och miljöförvaltningen finns mycket kunskap om värdefulla träd, t.ex. i form av ekdatabasen och biotopkartan. På trafikkontoret pågår för närvarande ett uppdrag att arbeta fram en värderingsmodell som kommer att utgöra underlag för skadeståndsanspråk när träd fälls olovligt på stadens mark.

Riktlinjer för skydd och beskrivning av korrekta skötselinsatser för de särskilt värdefulla träden bör ingå i det uppdrag om utveckling av parkprogrammet, som kommunfullmäktige i mars 2010 gav åt trafik- och renhållningsnämnden samt stadsbyggnadsnämnden.

- Ansvara för att trädfrågorna hanteras i områdesplaneringen, enligt ÖP:s intention i strategiska utvecklingsområden, med markering av skyddsvärda träd inför både markanvisning och nya detaljplaner.

Trädrådet arbetar fram en strategi för upprättande av områdesplaner med karta för hur skyddsvärda träd skall hanteras.

- Exploateringskontoret ansvarar för upprättande av trädvårdsplaner för skyddsvärda träd i nya detaljplaner. Stadsbyggnadskontoret ansvarar för att intentionerna i trädvårdsplanen uppfylls i detaljplan.

Stockholm växer och skall utvecklas på ett tilltalande och hållbart sätt mot vision 2030. Det innebär att all nybyggnation av både bostäder och verksamheter skall ses i ett större sammanhang med den goda stadsstrukturen som mål. Alltså skall bevarande av skyddsvärda träd vägas in som en aspekt bland andra för att utveckla staden på bästa sätt. Värna och vårda skyddsvärda träd är högt prioriterat i sammanvägningen av olika intressen. I vissa lägen kan träden dock behöva offras för att klara en bättre nybyggnation eller spara andra viktiga naturvärden.

Plantering av 15000 nya träd

Exploateringskontoret ska utarbeta en plan för plantering av träd i samband med nybyggnation, i samråd med trädrådet. Målsättningen är att plantera ett nytt träd per ny lägenhet. Inom varje projekt skall trädplanteringen ingå som en naturlig del av ny exploatering. I första hand väljs komplettering med träd på intilliggande gator och platser men också områden som grön gatumark och parker är aktuella. Det kan bli aktuellt med trädplantering långt ifrån de nybyggda bostäderna för att lämpligt närliggande planteringsläge saknas. Plantering av träd utanför exploateringsområdet åligger ansvarig nämnd. Det är viktigt att medel säkerställs för växtbäddar och skötsel av träden i etableringsskedet. Trädrådet har till uppgift att definiera dessa behov.

- Nyplantering och åtgärder för skyddsvärda träd ska sedan vara en del av exploateringsavtalet. Exploateringskontoret ansvarar för upprättande och å jourhållning av register om trädplanteringar i staden kopplat till bostadsbyggandet.

Information och kommunikation

Det ska vara lätt att ta del av var värdefulla träd finns. På stadens hemsida ska det finnas kartor och upplysning om var trädfällningsförbud råder. En fullständig information på stadens hemsida om var de skyddsvärda träden finns och var trädfällningsförbud råder kan dock vara svårt

att hålla ständigt aktuell. I möjligaste mån bör komplett information finnas tillgänglig.

Nya detaljplaner för bostäder skall kompletteras med en trädplan d.v.s. var projektets nya träd skall planteras. I samband med detaljplanens utställning bör denna information finnas tillgänglig på stadens hemsida.

Reviderat parkprogram

Trädrådets definitioner och riktlinjer kommer att inarbetas i det reviderade parkprogrammet.

Workshop, seminarier

För att ge information samt erbjuda en bred diskussion skall trädrådet vid behov ordna workshop/seminarier internt inom staden. Det är av största vikt att både definitioner och upprättande av trädvårdsplaner för skyddsvärda träd samt trädplaner för 15000 nya träd, kommuniceras till alla medarbetare inom berörda förvaltningar.

Parkdatabas

Utveckla trädatabas lika andra stora städer i Europa.

Tidplan

Arbetet ingångsättes snarast efter nämndernas godkännande av tjänsteutlåtandet.

Register över sambandet trädplantering/bostadsbyggande bör kunna upprättas under hösten 2011.

Trädrådet konstituerar sig i augusti, trafikkontoret är sammankallande. Kriterier för skyddsvärda träd tas fram under hösten 2011.

Resurser

I trädrådet ingår sakkunniga från trafikkontoret, stadsbyggnadskontoret, exploateringskontoret. Ordförande är stadsträdgårdsmästaren.

Preliminär planering innebär att rådet att träffas 4 ggr per år.

Ett tillskott av ekonomiska resurser behövs utöver tjänstemännens tid för utredning, inventering, upprättande av kartor och kommunikation med allmänheten. Behovet av externa tjänster uppskattas till 1,0 mnkr under åren 2011-13.

2011-05-18
TJÄNSTEUTLÅTANDE
DNR T2010-520-03139
DNR E2010-520-01168
DNR SBK 2010-14134-30

Kontorens förslag

Att trafik- och renhållningsnämnden, exploateringsnämnden och stadsbyggnadsnämnden beslutar uppdra till kontoren att inrätta ett trädråd, ta fram en trädvärderingsmodell, identifiera skyddsvärda träd i Stockholm och bevaka att ett trädregister över planterade träd relaterade till bostadsbyggande upprättas.

SLUT